

Andrian ADAM

Masterand, Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării, USM

VIATA MERGE ÎNAINTE

„Se-nalță vântul” („The wind rises”) este ultimul lungmetraj de animație al regizorului japonez Hayao Miyazaki rulat înainte de retragerea acestuia din carieră, în toamna anului trecut. Desenul animat a fost prezentat publicului în toamna aceasta în cadrul festivalului *Anim'est* din Chișinău.

Lungmetrajul începe cu citatul lui Paul Valéry în varianta engleză: „The Wind Rises/ We Must Try to Live” (Se-nalță vântul,/ Viața merge înainte). O frază prin care respiră întreaga operă. Cu o amprentă melancolică, desenul animat nu este cea mai bună operă a regizorului japonez, dar, cu siguranță, este originală și unică în felul ei, așa cum sunt toate creațiile lui Hayao Miyazaki.

ÎN JAPONIA, JIRO ARE O REPUTAȚIE CONTROVERSATĂ. ÎNSĂ PENTRU MIYAZAKI ACESTA ESTE UN OM CE A SUFERIT MULT PE PARCURSUL VIEȚII, PIERZÂNDU-ȘI IUBITA.

Figura centrală a poveștii este Jiro Hirokoshi – un băiat miop, care visează să fie aviator, dar din cauza ochelarilor puștiul nu poate să-și realizeze visul. Jiro însă nu renunță să cucerească cerul și decide să devină cel mai bun inginer de avioane. Începe să citească reviste engleze despre aeronautică. Într-o noapte o întâmplare ciudată îi marchează viața. Adâncindu-se în lectură, pe neobservate, adoarme, iar în mreața somnului se întâlnește cu vestitul aeroinger italian Caproni. Acesta îi arată avioanele sale și îi zice băiatului că niciodată nu s-a urcat în cabina aviatorului. Mirat, Jiro își dă seama că poate să-și realizeze visul fără să învețe să conducă o aeronavă. Caproni îi mărturisește și că țelul lui este să construiască avioane nu pentru bani sau scopuri

militare, ci pentru a fi liber și pentru a facilita călătoriile pasagerilor.

În perioada în care Jiro învață la Colegiul Imperial din Tokyo, are loc un cutremur cumplit. Tânărul nimereste într-un accident feroviar și o întâlnește pe Nahoko, ajutând-o pe servitoarea ei, care și-a fracturat piciorul. Apoi dispare fără să-i spună numele. După câțiva ani, Hahoko și Jiro se revăd. De data aceasta proaspătul absolvent se îndrăgostește de fată. Însă tuberculoza de care suferă Nahoko nu le permite să întemeieze o căsnicie. Tinerii sunt nevoiți să se despartă pentru ca iubita lui Jiro să meargă pentru tratament la un sanatoriu. Între timp, tânărul inginer lucrează la prototipul unui avion de vânătoare. Nahoko simte apropierea morții și se întoarce ca să petreacă ultimele zile alături de cel drag. În taină, cei doi se căsătoresc, însă în scurt timp boala învinge. Jiro își vede avionul zburând. Visul s-a realizat. Viața merge înainte.

În desenul animat s-a infiltrat un fel de „intertextualitate”. Se observă o trimitere la o altă creație a regizorului japonez, și anume „Howl’s moving castle” (Castelul umblător al lui Howl). Aceasta este evidentă în visul personajului principal, în care ne uimesc aparatele zburătoare cu svastică nazistă și creaturi bizare ce le manevrează.

Lucrarea reprezintă biografia ficțională a constructorului de avioane Jiro Hirokoshi, inginerul japonez care a construit celebrul avion Zero, ce a bombardat Pearl Harbor. În Japonia, Jiro are o reputație controversată. Însă pentru Miyazaki acesta este un om ce a suferit mult pe parcursul vieții, pierzându-și iubita. A avut parte de un șir de eșecuri cumplite în cariera sa până a ajunge la construirea unui avion perfect, ce întrece timpurile în care a fost realizat.

Lungmetrajul i-a adus regizorului Miyazaki cel mai important premiu acordat unei animații în Japonia – Tokyo Anime Award (2014), dar și nominalizarea la Oscar și la Globul de Aur.

